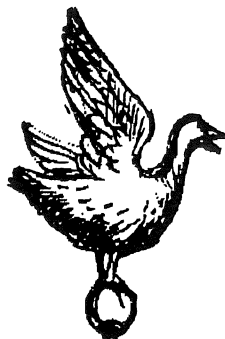

Guldgåsen

Besøg fra Staterne

- My grand-grandmother skulle have ejet et hotel her i byen, kan I hjælpe mig med at finde noget om hende ?

En midaldrende herre fra byen Smyrna i Tennessee på den anden side Atlanten, der præsenterede sig som Harold C. Golk, besøgte forleden lokalarkivet i Vordingborg.

Oldemoderen, som det drejer sig om, kendte han ikke navnet på, men hendes søn, altså mr. Golks bedstefar, hed Anders Christian Pedersen og var født omkring 1871.

Det skulle vel ikke være nogen sag for en af arkivets faste medhjælpere at finde mere på den historie, og i løbet af en halv times tid kunne Grethe Wich da også

konstatere, at der på adressen Algade 83 allerede i 1880 lå et hotel, hvor det senere så kendte hotel Valdemar kom til at ligge.

Det var dengang et gæstgiveri drevet af Jens Peter Petersen, oldefaderen, og hans kone, der, ifølge folketællings-skemaerne, hed Maren Sophie

De havde foruden Anders Christian tre andre børn, Lars Peter, Johanne Catrine og Niels Johann.

Girokortet

Foreningens kasserer minder diskret om, at der med sidste nr. af Guldgåsen fulgte et girokort til indbetaling af næste års kontingent.

Hvis det endnu skulle ligge i en skuffe, vil han være glad for at få det retur.

Jødefejden i Vordingborg

Under jødefejden i 1819, der forplantede sig fra København til landets købstæder, opstod der også i Vordingborg en kritisk situation, hvor borgere marcherede gennem Algade og krævede jøderne smidt ud af landet. Optøjerne blev imødegået med resolut indgriben fra byfogeden O.P.Kinch's side, der inførte, hvad man i dag ville kalde undtagelsestilstand fra kl. otte aften til næste morgen, hvor ingen uden lovlig hjemmel måtte færdes på gaderne.

En bondemand fra Vestenbæk, Hans Olsen Plougmann kom i klemme i den forbindelse. Han havde ikke hørt at bønderne skulle

være ude af byen inden kl. otte.

Han besørgede derfor roligt de ærinder, han havde i byen, uden at tage tiden særligt i agt.

Da han og hans kone lidt for sent var ved at forlade byen for at køre hjem, blev de antastet af borgerkaptajn Sætoft, der i det daglige var bager, som mente at Hans Olsen burde skynde sig noget mere.

For at understrege sin værdighed tildelte han i embeds medfør Hans Olsen et par slag af sin sabel.

Hans Olsen, der havde fået lidt at drikke, ville ikke uden videre finde sig i den behandling og sprang af vognen og greb Sætoft i armen og udtalte et par borgerlige ord om den sag

Han blev selvfølgelig straks arresteret og stillet for en domstol, der "på grund af formildende omstændigheder" idømte ham en straf

der lød på arbejde i Møns tugthus i otte måneder og betaling af sagens omkostninger.

Dommen blev dog appelleret til Højesteret og ændredes til fængsel på vand og brød i fire gange fem dage, samt betaling af de ved aktionen lovligt flydende omkostninger.

I Vordingborg var der på den tid en del jøder, og blandt borgerskabet syntes de at nyde almindelig anerkendelse. De deltog som de øvrige borgere i det offentlige liv. I den eneste selskabelige forening, Fugleskydningsselskabets, medlemsfortegnelse for 1819, findes alle byens kendte jødenavne.

Byfogeden O.P.Kinch kom samme aften, som urolighederne brød ud, hjem fra København. Der havde han ved selvsyn set, hvad der kunne ske under sådanne optøjer og gik straks i gang

med at etablere passende modforholdsregler.

Blandt andet besluttede han at lukke alle værtshuse kl. otte om aftenen.

Allerede kl. syv havde han etableret et vagthold på 16 mand på rådhuset der dengang lå midt på Algade hvor Profil-Optik nu ligger.

De "indkaldte" var ikke alt for begejstrede for opgaven og måtte bestikkes med seks flasker vin, hvilket medførte en næsten løssluppen munterhed.

Da der igen var faldet ro over gemytterne, blev der nedsat en kommission til at afklare bataljen.

24 personer blev idømt straffe der varierede fra nogle få dage på vand- og brød til bøder af vekslende størrelse.

Kun Hans Olsen fik en strengere straf, som han som den eneste appellerede .

Kilde: M.A.Goldschmidt "En jøde"

(blad nr. 54796) Postbesørget blad 8245 ARC

GULDGÅSEN

Udgives af
Lokalhistorisk
Forening for
Vordingborg
Kommune
Ans. Red.
Verner Jensen
Tryk: Biblioteket
ISSN 905-1171

Lokalhistorisk Forening for Vordingborg Kommune

Foreningen har til formål at vække og nære interesse for egnens historie, at indsamle, registrere og på betryggende måde bevare lokalhistorisk materiale og gøre det tilgængeligt for interesserede.

Guldgåsen udkommer fire gange om året. Bladet udsendes til medlemmer og fremlægges på biblioteker og lign steder.

Arkivet har til huse på Glambæksvej 3, der ejes af Vordingborg kommune.

Åbningstider: tirsdag fra 13.00 til 16.00 og torsdag og fredag fra 10.00 til 12.00.

Foreningen er oprettet 10/12 1987. Medlemstal ca. 125 og kontingent: 75 kr. om året for personligt medlemskab og 100 kr. pr. husstand.

Foreningens adresse: Lok. hist. Forening for Vordingborg Kommune.

Ingemannsvej 9, 4760 Vordingborgh.

Bestyrelse:

Preben Jensen (formand) 55370362

Kurt Hansen (kass.) 55344171

Robert Harvest (sekr.) 55985258

Grethe Langesø Wich 55374120

Verner Jensen 55377056

Knud Jensen (suppl.) 55370669

Viggo Zuschlag (suppl.) 55371428

Arkivleder Åse Rahbjerg 55370638

Det var dengang

Announce i Vordingborg Dagblad i 1878:

Efter tilendebragt ombygning anbefales Jernbanehotellets nye tidssvarende lokaler med særskilt dameværelse til det ærede publikums afbenyttelse

Med et stort udvalg af vore bedste blade, udsøgte gode varer i forbindelse med proper og hurtig betjening, vil jeg søge at vinde mine gæsters tilfredshed.

Min smukt udstyrede sal anbefales til foreninger og selskaber.

Wilhelm Nielsen.